

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Bronowice,
Gmina Trzebień**

Opracowanie:

mgr inż. Rafał Odachowski

Rafał Odachowski

mgr inż. Lidia Wrońska

Lidia Wrońska

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania	3
1.2. Opis metod pracy.....	3
1.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego dokumentu	4
2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji zmiany MPZP	4
2.1 Charakterystyka środowiska	4
2.2 Stan oraz tendencje przeobrażeń środowiska przyrodniczego	8
2.3. Tendencje zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektu omawianego dokumentu.....	12
3. Analiza ustaleń projektu planu miejscowego i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.....	12
4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu planu na środowisko	14
4.1. Wpływ realizacji ustaleń projektu na poszczególne elementy środowiska.....	14
4.2. Oddziaływanie planu miejscowego poza obszarem opracowania	17
4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	18
4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody	18
4.5. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń planu na środowisko	19
5. Metody analizy realizacji postanowień projektu planu	20
6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.....	21
7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie omawianego dokumentu	21
8. Informacje o celach ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz powiązania z innymi dokumentami	22
9. Streszczenie.....	23
10. Spis literatury.....	23

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która jednocześnie ustala zakres merytoryczny opracowania. Oświadczenie autora o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 wspomnianej ustawy, stanowi załącznik do prognozy. Zgodnie z art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prognozę oddziaływania na środowisko sporządza organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP).

Celem sporządzenia prognozy jest ocena skutków (zarówno negatywnych, jak i pozytywnych), jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu oraz realizacji ustaleń projektu planu na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki, z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między tymi elementami.

W opracowaniu przedstawiono analizę stanu i funkcjonowania środowiska, jego zasobów i innych uwarunkowań przyrodniczych. Prognoza ocenia rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i inne ustalenia zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska. Prognoza identyfikuje przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą powstać na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń MPZP.

1.2. Opis metod pracy

W trakcie przygotowania niniejszego opracowania rozpoznano walory i zasoby przyrodnicze, stan zagospodarowania, walory krajobrazowe, stan środowiska i istniejące zagrożenia oraz uciążliwości dla środowiska i zdrowia człowieka. Wykorzystano opracowania poruszające problematykę ochrony środowiska, materiały kartograficzne, a także przeprowadzono wizję terenu.

Zastosowana w prognozie metoda polega na porównaniu obecnego funkcjonowania środowiska obszaru z funkcjonowaniem przewidywanym jako skutek realizacji ustaleń planu.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie opisywanego dokumentu spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie analizowanego dokumentu.

Ocenę następstw realizacji ustaleń projektowanego dokumentu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi. Wpływ na środowisko skutków realizacji ustaleń projektu planu różnicuje się w zależności od:

- bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednio, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- okresu trwania oddziaływania – długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;
- częstotliwości oddziaływania – stałe, chwilowe;
- charakteru zmian – pozytywne, negatywne, bez znaczenia;
- zasięgu oddziaływania – miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne;
- trwałości przekształceń – nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji;
- intensywności przekształceń - nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne.

1.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego dokumentu

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma na celu ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto w projekcie tekstu uchwały oraz na projekcie rysunku planu.

Przedmiotem planu jest przeznaczenie terenów pod tereny: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz teren komunikacji drogowej wewnętrznej.

W planie miejscowym stwarza się odpowiednie warunki dla rozwoju ustalonych funkcji, odpowiedniego wyposażenia terenu w systemy infrastruktury technicznej. Ustala się również podstawowe wymogi dotyczące zachowania ładu przestrzennego i ochrony środowiska. Kierunki rozwoju terenu objętego planem zostały wytyczone w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebiele”.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji zmiany MPZP

2.1 Charakterystyka środowiska

Położenie geograficzne i administracyjne, zagospodarowanie

Gmina Trzebiele jest gminą wiejską położoną w południowo-zachodniej części województwa lubuskiego w powiecie żarskim. Gmina ma charakter nadgraniczny, na jej terenie zlokalizowane jest przejście graniczne w Olszynie oraz przejście pieszo-rowerowe w Siedlcu. Gmina Trzebiele graniczy z gminami Lipinki Łużyckie, Tuplice, Brody, Przewóz oraz niemiecką gminą Neißemaxetal.

Obszar opracowania położony jest w obrębie Bronowice i obejmuje powierzchnię ok. 3,5 ha. Obszar przylega od północy do drogi gminnej – ul. Partyzantów i zlokalizowany jest wśród zabudowy o charakterze głównie mieszkaniowym. Obszar opracowania nie jest użytkowany rolniczo, występują na jego terenie pojedyncze drzewa i krzewy oraz roślinność ruderalna, występująca wzdłuż ul. Partyzantów.

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski Kondrackiego obszar opracowania położony jest w prowincji Niż Środkowoeuropejski (31) w podprowincji Niziny Sasko-Łużyckie (317). Na niższym szczeblu podziału regionalnego kraju jest to makroregion Wzniesienia Łużyckie (317.4) z mezoregionem Wał Mużakowski (317.46).

Rzeźba terenu

W granicach Łuku Mużakowskiego można wyróżnić następujące formy morfologiczne:

- ciąg czołowej moreny spiętrzonej, tzw. Łuk Mużakowa, powstały w okresie zlodowacenia środkowopolskiego (Stadiał Warty). Jest to forma silnie zaburzona glacitektonicznie, rozciągająca się na kierunku SW - NE od granicy gminy aż po Tuplice. Wysokości dochodzą tu do 185 m n.p.m. Forma ta góruje ok. 30 m ponad otaczający teren. Przeważają tu spadki w przedziale 5 - 10 %.

- wysoczyzna morenowa falista, położona w W i N - E części gminy, na wysokości 120 - 150 m n.p.m, charakteryzuje się lekko pofalowaną powierzchnią o deniwelacjach dochodzących do 10 m. Ku dolinie Nysy Łużyckiej opada krawędzią o wysokości 10 - 30 m. Spadki w granicach tej formy nie przekraczają 5%.

- dolina Nysy Łużyckiej w ramach, której wyróżnić można: terasę nadzalewową wysoką plejstoceniową, położoną na wysokości 90 - 110 m n.p.m oraz 10 - 20m ponad lustro wody w rzece, ciągnącą się wzdłuż rzeki pasmem szerokości 0,2 - 1,5 km , oraz terasę zalewową holoceniową o wysokości bezwzględnej 80 - 90 m n.p.m i względnej 1 - 5 m. o formie płaskiej o szerokości 0,2 - 1,2km z systemem wałów przeciwpowodziowych o wysokości 1,0 - 3,0 m. - równina sandrowa, położona na wysokości 130 - 150 m n.p.m, zajmuje południowo - wschodnie partie gminy. Stanowi

bardzo łagodną powierzchnię, rozciągniętą doliną rz. Skrody i jej dopływów. Spadki w granicach tej formy nie przekraczają 3%.

Obszar w całości jest obecnie niezabudowany, stanowi grunty rolne, obecnie nieużytkowane. Przez obszar przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia.

Charakterystyka geologiczna

Styl budowy geologicznej gminy, z uwagi na różnorodność procesów morfologicznych, w tym także, glacitektonicznych, które zachodziły zwłaszcza w plejstocenie, jest zróżnicowany. Stąd rejony o różnym charakterze płytkiej budowy. Wśród nich wyróżnić należy:

- ciąg moreny spiętrzonej, biegnący prawie południkowo od Łęknicy w kierunku Tuplic, pasem szerokości 2 - 6 km; W wyniku silnych zaburzeń glacitektonicznych wykazuje zakłócenie konsystencji stratygrafii osadów. Osady starsze, głównie trzeciorzędowe, zostały przemieszane z czwartorzędowymi, zaś układ warstw geologicznych nie ma charakteru horyzontalnego. Występują tu przeważnie długie wąskie fałdy, najczęściej złuskowane. Stosunkowo płytkie podłoże budują trzeciorzędowe piaski, ropy, mułki i węgle brunatne mioceńskiej formacji, przykryte cienką serią o miąższości 2 - 20 m piaszczysto - gliniastych osadów czwartorzędowych,

- wysoczyzna morenowa falista, zbudowana z naprzemianlegle ułożonych osadów fluwioglacjalnych (piaski o zróżnicowanej granulacji i żwirów) lokalnie podścielonych, bądź przykrytych spoistymi osadami (gliny piaszczyste, gliny) udokumentowane archiwalnymi wierceniami. Miąższość tej serii waha się od 10 - 20 m,

- równina sandrowa zajmuje około 25 % powierzchni gminy. Jednostka ta generalnie zbudowana jest z osadów fluwioglacjalnych, głównie piasków i żwirów (piaski drobne, średnie, pospółki) przewarstwionych osadami spoistymi (gliny piaszczyste, gliny). Seria glin miejscami występuje od powierzchni tworząc niewielkie, nieregularne „wyspy” w serii gruntów niespoistych. Spągu tej serii nie udokumentowano, należy przypuszczać, że występuje na głębokości 20 - 50 m ppt.,

- dolina rzeki Nysy Łużyckiej wypełniona jest osadami pochodzenia rzecznoego, głównie madami gliniasto - piaszczystymi, podścielonymi piaskami i pospółkami. Spągu tej serii, do głębokości 4,5 m., nie przewiercono.

Na obszarze objętym planem nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych tj. osuwiska, obszary zagrożone ruchami masowymi. Na obszarze objętym opracowaniem nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Na obszarze opracowania nie występują udokumentowane złoża surowców ani obszary i tereny górnicze. Złoże węgla brunatnego Babina – łuska 0 III (ID 491) zlokalizowane są w sąsiedztwie obszaru, po jego wschodniej stronie.

Wody powierzchniowe i zagrożenie powodziowe

Rejon gminy położony jest w dorzeczu rzeki Odry i w całości przynależy do zlewni rzeki Nysy Łużyckiej o pow. 2046 km², która wraz z prawobocznym niewielkim dopływem - rzeką Skrodą o zlewni 219,2 km² tworzy podstawową oś hydrograficzną gminy.

Rzeka Nysa Łużycka, lewobrzeżny dopływ rzeki Odry, w obrębie gminy stanowi jednocześnie zachodnią granicę gminy, jak i granicę państwa. Płyynie w kierunku północnym i na całym odcinku prawego brzegu jest obwałowana, prowadzi wody pozaklasowe nie odpowiadające normom.

Obszar objęty planem położony jest w granicach jednostki planistycznej gospodarowania wodami – jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP): RW60001917475 Nysa Łużycka od Skrody do Chwaliszówki, zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry. Status JCWP wstępny – SZCW – silnie zmieniona część wód; status JCWP ostateczny NAT – naturalne. Zmiany hydromorfologiczne uzasadniająca wyznaczenie – nie dotyczy. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona. Termin osiągnięcia dobrego stanu – 2027. Cel środowiskowy: dobry stan ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego - Nysa Łużycka w obrębie JCWP. Stan chemiczny – dobry. W zlewni JCWP występuje presja niska emisja, nierozpoznana presja oraz presja hydromorfologiczna.

Na obszarze opracowania nie występują zbiorniki powierzchniowe, wody płynące ani rowy melioracyjne.

Obszar planu nie znajduje się w zasięgu występowania stref bezpośrednich ochronnych ujęć wody. Zgodnie z informacjami zawartymi na mapach zagrożenia powodziowego teren opracowania znajduje się na poza obszarami zagrożonymi wystąpieniem powodzi.

Wody podziemne

Na terenie gminy występują dwa poziomy wodonośne:

- czwartorzędowy związany jest z doliną Nysy Łużyckiej oraz terenami pozadolinnymi, zbudowanymi z przepuszczalnych osadów plejstoceńskich. Miąższość warstwy wodonośnej jest zróżnicowana od kilku do kilkunastu metrów. Średnia wydajność jednego otworu również jest zróżnicowana i waha się od 1,0 do 60, 0 m³ / h. Wody tego poziomu są zasadniczym rezerwuarem dla ujęć studziennych i wodociągowych,
- trzeciorzędowy poziom jest udokumentowany i zbadany w kilku odwiertach i charakteryzuje się stosunkowo dużą wydajnością z otworu (od 6,0 m³ / h do 54,0 m³ / h). Woda jest tu ujmowana z piaszczystych przewarstwień o miąższości 1,0 - 4,0 m , z głębokości około 16,0 - 65,0 m ppt.

Obszar opracowania leży poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Obszar objęty miejscowym planem położony jest na obszarze jednolitych części wód podziemnych - Nr JCWPd92, kod PLGW00092, położonym w regionie Środkowej Odry; ocena stanu ilościowego – dobra, ocena stanu chemicznego – dobra, niezagrożony nieosiągnięciem celu środowiskowego.

Zgodnie z ustawą Prawo Wodne, dla wód podziemnych ustalono następujące cele środowiskowe:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasileniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Stan ilościowy obrazuje wpływ poboru wody na części wód podziemnych. Natomiast stan chemiczny odnosi się do parametrów fizykochemicznych wód podziemnych (zarówno traktowanych jako zanieczyszczenia, jak i skażenie).

Klimat lokalny

Gmina Trzebieł należy do strefy klimatu umiarkowanego w obszarze przenikania się wpływów oceanizmu atlantyckiego i kontynentalizmu wschodnioeuropejskiego. Dominujące są napływające z zachodu wilgotne masy powietrza polarno-morskiego. W mniejszym stopniu napływają nad obszar gminy masy powietrza polarno-kontynentalnego oraz masy powietrza arktycznego. Klimat gminy określany jest jako przejściowy z wyraźną przewagą cech oceanicznych. Zima jest łagodna, a lato nieco chłodniejsze z minimalnie większą liczbą opadów atmosferycznych. Klimat gminy charakteryzuje się dużą zmiennością temperatur. Przeważają wiatry zachodnie. Roczne amplitudy temperatur wahają się od 20°C do -20,5°C, a średnie roczne temperatury oscylują od 8°C do 8,4°C, średnie stycznia od 1°C do 1,5°C, lipca od 18°C do 19°C. Średnie w skali roku nasłonecznienie wynosi ok. 4 h na dobę. Roczne sumy opadów wynoszą od 507 mm do 978 mm, a pokrywa śnieżna zalega ok. 40-60 dni, okres wegetacji wynosi ok. 230 dni w roku.

Zróżnicowanie morfologiczne terenu, stosunkowo duża powierzchnia arealów leśnych, jak i gęsta sieć hydrograficzna w dużym stopniu decydują o lokalnym zróżnicowaniu warunków klimatycznych. Na obszarach leśnych amplitudy temperatur mogą być nieco niższe od wartości średnich, siła wiatrów słabsza, a retencja wody opadowej większa.

Gleby

Gmina Trzebieł należy do gmin o wysokim wskaźniku lesistości. Powierzchnia gruntów leśnych wynosi 8.894 ha i stanowi to 53,47 % wszystkich gruntów gminy Trzebieł. Powierzchnia użytków rolnych położonych na obszarze gminy Trzebieł wynosi 6764 ha, co stanowi 40,67%

ogólnej powierzchni Gminy. Dominują grunty słabe V i VI kl. które zajmują 54,4% powierzchni gruntów ornych i użytków zielonych.

Na terenie gminy Trzebiel występują gleby zróżnicowane gatunkowo i typologicznie, w zależności od składu mechanicznego, położenia i warunków gruntowo - wodnych. Charakterystyczną cechą jest, że poszczególne typy występują na małych obszarach i są rozmieszczone w postaci bogatej mozaiki, nie tworzą dużych kompleksów. Na terenach pozadolinnych wykształciły się gleby bielcowe, brunatne, brunatne wylugowane i czarne ziemie. W obniżeniach terenu o stałe lub okresowo za wysokim poziomie wody gruntowej - gleby torfowe, mułowo - torfowe i murszowo - mineralne, a w dolinach mady.

W wyniku procesów urbanizacyjnych niektóre gleby szczególnie na terenach zabudowanych zostały antropogenicznie przekształcone i zatraciły naturalne właściwości.

Na obszarze opracowania występują grunty orne mało korzystne dla produkcji rolnej klas RIVa, RIVb, RV i łąki klasy ŁIV.

Świat przyrody

Lasy gminy Trzebiel, pod względem przyrodniczo-leśnym, położone są w V Krainie Śląskiej, dzielnicy Równiny Dolnośląskiej. Występowanie i rozmieszczenie siedlisk uwarunkowane jest typami, składem mechanicznym gleby i jej wilgotnością. W gminie dominują siedliska borów świeżych 45,15%. Siedliska borów mieszanych stanowią 25,03%, siedliska borów mieszanych wilgotnych 20,32%. Na 15 gatunków występujących na tym terenie, największe powierzchnie zajmuje sosna, a następnie brzoza i dąb. Z gatunków iglastych występują poza tym jako lasotwórcze modrzew, świerk i daglezja, a z liściastych jesion, jawor, buk, grab, olsza, akacja, osika, topola i lipa.

Licznie reprezentowana jest fauna, m.in. przez ptaki wodne gniazdujące wzdłuż kompleksów stawowych np. perkoz rdzawoszy, krwawodziób, rybitwa czarna, bąk, żuraw, sieweczka rzeczna, wodnik. Stawy stanowią również ważne miejsce rozrodu licznych populacji płazów, w tym wielu gatunków rzadkich i zagrożonych, jak ropucha zielona, grzebiuszka ziemna, czy kumak nizinny. Interesujące pod względem faunistycznym są również fragmenty starodrzewi, stanowiące część rozległego kompleksu leśnego, leżącego na krawędzi doliny Nysy. Występuje tu żmija i gniewosz plamisty. Wśród bogatej awifauny uwagę zwracają licznie występujące dzięcioły, z ginącym dzięciołem średnim i zielonosiwym.

Obszar opracowania nie jest użytkowany rolniczo, występują na jego terenie pojedyncze drzewa i krzewy oraz roślinność ruderalna, występująca wzdłuż ul. Partyzantów. Ze względu na sąsiedztwo zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dróg dojazdowych oraz infrastruktury technicznej na terenie opracowania można się spodziewać ptaków i małych zwierząt związanych z obszarami rolniczymi i zurbanizowanymi.

Prawne formy ochrony przyrody

Pod względem formalnym w granicach opracowania planu utworzono dotychczas następujące obszary i obiekty chronione - Park Krajobrazowy Łuk Mużakowa.

Powołany na mocy rozporządzenia nr 20 Wojewody Lubuskiego z dnia 27 września 2001 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego o nazwie „Łuk Mużakowa” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 96, poz. 689) zmienionego rozporządzeniem Nr 24 Wojewody Lubuskiego z dnia 15 listopada 2004 r. o zmianie rozporządzenia Nr 20 Wojewody Lubuskiego z dnia 27 września 2001r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego o nazwie "Łuk Mużakowa" (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 91 poz. 1360 z dnia 19 listopada 2004 r.) oraz uchwałą Nr XXXI/471/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 24 maja 2017 r. w sprawie Parku Krajobrazowego "Łuk Mużakowa" (Dz. Urz. z 2017 r. poz. 1267). Dla przedmiotowego parku krajobrazowego nie ustanowiono jeszcze planu ochrony.

Park wyróżniony został w roku 2015 znakiem UNESCO. Spiętrzone i wypchnięte na powierzchnię przez lodowiec trzeciorzędowe warstwy ziemi, które zawierały m.in. pokłady węgla brunatnego, były intensywnie eksploatowane w XIX i XX wieku. Wynikiem górniczej przeszłości tego terenu jest obecnie największe w Polsce tzw. „pojezierze antropogeniczne” (ok. 110 zbiorników pokopalnianych, których wody mają różną barwę, zależną od składu chemicznego - od

turkusowo-zielonych do czerwono-brunatnych. Niemal przez środek łuku przełamuje się rzeka Nysa Łużycka, która dzieli go na część zachodnią (znajduje się na terenie Niemiec) i wschodnią (tereny Polski). Długość łuku wynosi 40 km, a odległość między ramionami: 25 km. Ze względu na wartości geologiczne obszar Łuku Mużakowa, jako pierwszy obszar w Polsce otrzymał w październiku 2009 r. certyfikat Krajowego Geoparku. Wyróżnikiem Europejskiego Geoparku Łuk Mużakowa jest specyficzny krajobraz polodowcowy i pogórnicy. Obok fragmentów budowli i wyrobisk górniczych są to również założenia ogrodowe.

Na terenie parku krajobrazowego obowiązują zakazy i odstępstwa zawarte w art. 17 ustawy o ochronie przyrody.

2.2 Stan oraz tendencje przeobrażeń środowiska przyrodniczego

Informacje o problemach środowiska istotnych z punktu widzenia projektu MPZP

Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, to:

- emisja zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł punktowych (użytkowanie instalacji grzewczych o niskiej sprawności opartych o paliwa stałe) i liniowych (drogi o dużym natężeniu ruchu), w tym emisje napływające z terenów przyległych;
- degradacja klimatu akustycznego w otoczeniu dróg o dużym natężeniu ruchu;
- ochrona zasobów wód podziemnych przez właściwe kształtowanie gospodarki wodno-ściekowej (skanalizowanie terenów przeznaczonych pod zainwestowanie);
- zanieczyszczenie wód wynikające z nadmiernego zużycia środków chemicznych w rolnictwie oraz ścieki bytowe;
- zagrożenia dla funkcjonowania prawnie funkcjonujących form ochrony przyrody.

Powietrze atmosferyczne

Wyróżnia się trzy główne grupy zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Należą do nich źródła komunalno-bytowe, transport drogowy oraz przemysł.

Źródła komunalno-bytowe, w głównej mierze odpowiedzialne są za podwyższone stężenia zanieczyszczeń, szczególnie pyłu zawieszonego, benzo(a)pirenu i dwutlenku siarki w sezonie zimowym. Stosowanie w lokalnych kotłowniach i domowych piecach grzewczych niskosprawnych urządzeń i instalacji kotłowych, ich zły stan techniczny i nieprawidłowa eksploatacja oraz spalanie złej jakości paliw (zasiarczonych, zapozielenych i niskokalorycznych węgla, mułów węglowych, a także wszelkich odpadów z gospodarstw domowych), są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Duża ilość źródeł wprowadzających zanieczyszczenia z kominów o niewielkiej wysokości sprawia, że zjawisko to jest bardzo uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary o zwartej zabudowie mieszkaniowej.

Transport drogowy wpływa na całoroczny poziom tlenków azotu w powietrzu oraz podwyższony poziom pyłu zawieszonego PM10 i benzenu. Duże zanieczyszczenie powietrza występuje na skrzyżowaniach głównych ulic i dróg, przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu jest przede wszystkim zły stan techniczny pojazdów, ich nieprawidłowa eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu i zbyt małą przepustowością dróg.

Największy wpływ na poziom poszczególnych substancji w powietrzu atmosferycznym ma emisja powierzchniowa ze źródeł bytowo-komunalnych, tzw. niska emisja, czyli emisja pochodząca ze źródeł o wysokości nie przekraczającej kilku - kilkunastu metrów wysokości. Mniejszy udział ma emisja liniowa ze źródeł komunikacyjnych, a marginalna - ze źródeł przemysłowych. Dodatkowym źródłem zanieczyszczenia powietrza pyłem jest emisja wtórna - np. unos pyłu z powierzchni terenu, dróg, dachów, pól uprawnych itd.

Aktem prawnym regulującym dopuszczalne stężenia substancji w powietrzu jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Na terenie województwa lubuskiego badania i pomiary jakości powietrza atmosferycznego prowadzi Główny Inspektorat Ochrony Środowiska z wykorzystaniem materiałów przygotowanych w Wydziale Inspekcji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze. Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi (z podziałem na ochronę zdrowia dla uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej) oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, benzen C₆H₆, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pyły PM₁₀ i PM_{2.5}, ozon O₃, tlenek węgla CO. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględnia się: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x, ozon O₃.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z następujących klas: A (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych), B (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji), C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe), D1 (jeżeli poziom stężenia ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego) i D2 (jeżeli poziom stężenia ozonu przekracza poziom celu długoterminowego).

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza za 2021 r. przeprowadzonej w województwie lubuskim, po przeanalizowaniu wszystkich dostępnych i zgromadzonych danych pomiarowych, dotyczących poziomów stężeń poszczególnych zanieczyszczeń oraz wyników obliczeń z wykorzystaniem modelu matematycznego, uzyskano wyniki, które przedstawiono poniżej.

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza, zostały określone strefy w województwie lubuskim, w których należy podjąć określone działania w celu przywrócenia na danym obszarze obowiązujących standardów jakości powietrza. W tabeli 1.1 zestawiono klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, gmina Trzebień znajduje się w strefie lubuskiej.

Tabela 1.1. Wyniki klasyfikacji stref pod kątem ochrony zdrowia dla 2021 roku¹

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}
3	strefa lubuska	PL0803	A	A	A	A	A ²	A	A	A	A	A	C	A ³

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D1.

²⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2.

³⁾ Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, wszystkie strefy uzyskały klasę A.

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony roślin

W tabeli 1.2. zestawiono klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin. W wyniku rocznej oceny jakości powietrza, wykonanej na podstawie danych za 2021 r. z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę roślin, dla wszystkich zanieczyszczeń strefa lubuska uzyskała klasę A.

¹Roczna ocena jakości powietrza w województwie Lubuskim, Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, Zielona Góra 2022 rok

Tabela 1.2. Wyniki klasyfikacji stref pod kątem ochrony roślin dla roku 2021²

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO _x	O ₃
1	strefa lubuska	PL0803	A	A	A ¹

¹Dla ozonu – poziom celu długoterminowego strefa lubuska uzyskała klasę D2.

Jakość wód podziemnych

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Źródłem zagrożeń jakości wód podziemnych, podobnie jak wód powierzchniowych, są zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego oraz nieczystości przedostające się z obszarów nieskanalizowanych.

Badania stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych gromadzone są na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) w bazie Monitoring Wód Podziemnych, która funkcjonuje w Państwowym Instytucie Geologicznym - Państwowym Instytucie Badawczym w ramach monitoringu diagnostycznego oraz monitoringu operacyjnego (obejmującego wody o statusie zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu chemicznego oraz zlokalizowanych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych). Obecnie ocenę jakości wód podziemnych wykonuje się na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych.

Obszar opracowania leży poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Obszar objęty miejscowym planem położony jest na obszarze jednolitych części wód podziemnych - Nr JCWPd92, kod PLGW00092, położonym w regionie Środkowej Odry; ocena stanu ilościowego – dobra, ocena stanu chemicznego – dobra, niezagrożony nieosiągnięciem celu środowiskowego.

Jakość wód powierzchniowych

Na stan wód wpływają przede wszystkim punktowe źródła zanieczyszczeń, a więc wprowadzanie do wód nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych. Istotną przyczyną zanieczyszczeń jest występowanie obszarów nieskanalizowanych, z których do wód w sposób niekontrolowany mogą przedostawać się ścieki komunalne. Źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są również miejscowości o nieuporządkowanej gospodarce wodno-ściekowej, gdzie stosunek długości sieci wodociągowej do kanalizacyjnej jest niekorzystny. Ponadto na jakość wód wpływają zanieczyszczenia obszarowe pochodzenia rolniczego, będące wynikiem nieprawidłowo prowadzonej gospodarki na obszarach użytkowanych rolniczo, a także działalność przemysłowa.

Podstawowym aktem prawnym określającym zasady gospodarowania zasobami wodnymi jest Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 roku wraz ze szczegółowymi przepisami wykonawczymi, tj. rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych.

Obszar objęty planem położony jest w granicach jednostki planistycznej gospodarowania wodami – jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP): RW60001917475 Nysa Łużycka od Skrody do Chwaliszówki zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry. Status JCWP wstępny – SZCW – silnie zmieniona część wód; status JCWP ostateczny NAT – naturalne. Zmiany hydromorfologiczne uzasadniające wyznaczenie – nie dotyczy. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona. Termin osiągnięcia dobrego stanu – 2027. Cel środowiskowy: dobry stan ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciekłu

² Roczna ocena jakości powietrza w województwie Lubuskim, Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, Zielona Góra 2022 rok

istotnego - Nysa Łużycka w obrębie JCWP. Stan chemiczny – dobry. W zlewni JCWP występuje presja niska emisja, nierozpoznana presja oraz presja hydromorfologiczna.

Cele środowiskowe dla jednolitych części wód ustalone zostały w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (Dz.U. 2016 poz. 1967). Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy są narzędziem polityki wodnej w Polsce a ich opracowanie wynika z ustaleń Ramowej Dyrektywy Wodnej. Stanowią podstawę podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz określają zasady gospodarowania wodami w trakcie 6-letniego cyklu planistycznego. Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, według rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniano także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Klimat akustyczny

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Na obszarze opracowania identyfikuje się tereny chronione przed hałasem w postaci terenów zabudowy mieszkaniowej.

Tabela 2. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

rodzaj terenu	dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	drogi lub linie kolejowe ¹⁾		pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Objaśnienia:

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys.

mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Najistotniejszy wpływ na klimat akustyczny obszaru planu ma hałas drogowy, który ma charakter liniowy i występuje wzdłuż szlaków komunikacyjnych, przebiegających przez obszar oraz lokalizowanych we wschodniej części obszaru, w postaci drogi krajowej nr 12, dla której brak danych o przeprowadzonych badaniach dotyczących oddziaływania akustycznego wynikającego z ruchu tranzytowego.

Zagrożenie hałasem uzależnione jest od prędkości pojazdów, ich stanu technicznego oraz stanu nawierzchni drogi.

Brak jest danych związanych z uciążliwością hałasu przemysłowego, lotniczego i kolejowego na terenie opracowania.

Jakość gleb

Wartości dopuszczalne stężeń związków w glebie lub ziemi zawarte są w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

Zagrożeniem dla gleby jest wyczerpywanie jej zasobów mineralnych wynikające z gospodarki człowieka. Może to prowadzić do chemicznej degradacji gleby poprzez wprowadzanie do gleby związków pochodzenia zewnętrznego, ale także na odprowadzaniu naturalnych składników w niej występujących. Przejawem tego procesu jest m.in. silne zakwaszenie połączone z wyjałowieniem i ujawnieniem działania substancji toksycznych (metale ciężkie, glin).

Trudny jest do określenia stan zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi, ponieważ brak jest szczegółowych badań nad ich zawartością w glebie na terenie gminy. Z dużą dozą prawdopodobieństwa można natomiast stwierdzić zanieczyszczenie gleb metalami ciężkimi wzdłuż dróg tranzytowych i terenów przemysłowych, które znajdują się poza obszarem opracowania.

2.3. Tendencje zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektu omawianego dokumentu

W przypadku odstąpienia od sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będącego przedmiotem niniejszej prognozy, teren zostanie zagospodarowany na podstawie obowiązującego na tym terenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W obowiązującym planie przewiduje się realizację terenów o funkcji usługowo- rekreacyjnej.

W obrębie terenów przeznaczonych na zabudowę dokonają się przekształcenia środowiska, m.in. zniszczenie pokrywy roślinnej i glebowej, przeobrażenia w rzeźbie terenu spowodowane wykopami pod fundamenty budynków. Może nastąpić wycinka części drzew i krzewów. Zwiększy się hałas komunikacyjny za sprawą zwiększonej liczby przejazdów, a także emisja zanieczyszczeń do atmosfery powodowana pracą instalacji do ogrzewania budynków. Skutki środowiskowe realizacji obowiązującego planu będą miały zbliżony charakter do oddziaływania opisanego w niniejszej prognozie.

W przypadku zaniechania istniejącego zagospodarowania, stan środowiska zostanie utrzymany na dotychczasowym lub podobnym poziomie. W procesie naturalnej sukcesji ekologicznej pojawią się nowe skupiska krzewów oraz drzew na terenach otwartych. Zieleń wysoka stworzy nowe siedliska bytowania i rozrodu zwierząt związanych z drzewami i krzewami. Jednocześnie zanikanie otwartych terenów i użytkowanych rolniczo może spowodować powolne wycofanie się gatunków zwierząt ściśle związanych z takimi ekosystemami.

3. Analiza ustaleń projektu planu miejscowego i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

W niniejszym rozdziale dokonano analizy rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie uchwały pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, zgodności z przepisami ochrony środowiska oraz rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko.

Przedmiotem planu jest przeznaczenie terenów pod tereny: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz teren komunikacji drogowej wewnętrznej.

W projekcie planu zakłada się uwolnienie części przestrzeni terenów nieużytków rolnych i części zadrzewień i zakrzewień na cele budowlane. Planowana zabudowa stanowić będzie uzupełnienie i kontynuację istniejącej tkanki urbanistycznej wyznaczonymi zgodnie z kierunkami zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebiel. Na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie stwarza się warunki dla rozwoju systemów infrastruktury technicznej, a także sieci drogowej.

W zakresie ochrony środowiska i działań minimalizujących potencjalny negatywny wpływ przyszłego zagospodarowania na środowisko, istotne są ustalenia dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, pozyskiwania ciepła do ogrzewania budynków, wyznaczenia dopuszczalnych poziomów dźwięków w środowisku, a także kształtowania terenów zieleni.

Jednocześnie obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, z zastrzeżeniem, że zakaz ten nie dotyczy: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, inwestycji celu publicznego z zakresu dróg, sieci infrastruktury technicznej i łączności publicznej w rozumieniu przepisów odrębnych.

Klasyfikację takich przedsięwzięć przedstawia Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Poszczególne inwestycje poddane będą postępowaniu w sprawie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

W projekcie planu ustala się przestrzeń przewidzianą na urządzenie powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych. Pozostawienie tej powierzchni jest istotne ze względu na potrzeby retencji wód opadowych i roztopowych przez podłoże. Jest to również przestrzeń mogąca zostać zagospodarowana zielenią.

W zakresie ochrony przed hałasem zastosowanie mają przepisy ustawy o ochronie środowiska, w której różnicuje się poszczególne tereny w zależności od ustalonych przeznaczeń. Zgodnie z przepisami wprowadza się ochronę klimatu akustycznego terenów zabudowy mieszkaniowej.

W zakresie ochrony i kształtowania środowiska i krajobrazu oraz ochrony przyrody uwzględnia się położenie obszaru objętego planem w całości w granicach Parku Krajobrazowego „Łuk Murzakowa”, na terenie którego obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na obszarze planu stwarza się warunki dla rozbudowy systemów infrastruktury technicznej.

Istotne dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych jest określenie sposobu odprowadzania ścieków z terenów zabudowanych. Projekt planu ustala odprowadzanie ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem rozwiązań indywidualnych, zgodnych z przepisami odrębnymi, co należy uznać za korzystne z punktu widzenia ochrony jakości środowiska gruntowo-wodnego. Obowiązek podłączenia nowych obiektów do sieci nakłada także art. 5 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym właściciel nieruchomości musi przyłączyć nieruchomość do istniejącej sieci kanalizacyjnej.

Wody opadowe i roztopowe z terenów zainwestowanych będą odprowadzane do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi. W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych pochodzących z terenów utwardzonych (np. parkingów, ulic) obowiązuje usunięcie substancji określonych w przepisach odrębnych, przed ich wprowadzeniem do kanalizacji deszczowej lub do odbiornika (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych).

Dostawa gazu odbywać się będzie z rozdzielczej sieci gazowej, z dopuszczeniem indywidualnych zbiorników na gaz płynny.

Ustalenia planu wprowadzają możliwość pozyskiwania ciepła z sieci ciepłowniczej lub z indywidualnych źródeł ciepła, odpowiadających przepisom odrębnym dotyczącym gospodarki energetycznej i ochrony środowiska, z możliwością korzystania ze źródeł energii odnawialnej. W

projektowanym miejscowym planie dopuszcza się wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, zakazując lokalizacji elektrowni wiatrowych i wytwarzania biogazu, w tym biogazu rolniczego. Takie rozwiązania są korzystne i nie emitują szkodliwych zanieczyszczeń do atmosfery.

Gromadzenie i utylizacja odpadów odbywać się będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze gminy, zgodnie z wojewódzkim planem gospodarki odpadami.

Projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska. Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma większych przeszkód dla wprowadzania nowej zabudowy i zagospodarowania na przedmiotowym terenie. Podłoże geologiczne i morfologia terenu, nie tworzy większych przeszkód dla posadawiania budynków. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji. Niekorzystne z punktu widzenia środowiska jest zniszczenie części pokrywy glebowej, wycinka części samoistnie rosnących drzew i krzewów oraz ograniczenie terenów biologicznie czynnych, które stanowią miejsce wzrostu roślin i bytowania zwierząt.

Projekt planu zgodny jest z polityką przestrzenną nakreśloną w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebień”. Rodzaj oraz ilość zagrożeń dla środowiska, mogących wystąpić po uchwaleniu opisywanego dokumentu, jest trudna do oszacowania. Oddziaływanie planowanych inwestycji na środowisko uzależnione będzie od stopnia realizacji postanowień planu oraz charakteru wybranych przeznaczeń na poszczególnych terenach.

4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu planu na środowisko

4.1. Wpływ realizacji ustaleń projektu na poszczególne elementy środowiska

W niniejszym rozdziale dokonano analizy wpływu realizacji projektu planu na zasoby naturalne rozumiane jako poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i kulturowego. Według definicji zamieszczonej w Encyklopedii PWN (encyklopedia.pwn.pl), zasoby naturalne to „twory organiczne (rośliny, zwierzęta, ekosystemy) i nieorganiczne (atmosfera, wody, minerały), wykorzystywane przez człowieka w procesie produkcji i konsumpcji”.

Oddziaływanie na świat przyrody i bioróżnorodność

Część planowanych zmian w użytkowaniu polegać będzie głównie na przekształceniu terenów rolniczych i niezagospodarowanych w teren zurbanizowany. Pociągnie to za sobą nieodwracalne zmiany w strukturze gatunkowej roślin. W wyniku realizacji zainwestowania może ulec zubożeniu agrocenoza oraz roślinność ruderalna na terenach niezagospodarowanych. W jej miejscu pojawią się obszary zabudowane (głównie o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej), a wraz z nimi tereny zieleni urządzonej. Należy spodziewać się nasadzeń zieleni ozdobnej opartej o m.in. drzewa i krzewy ozdobne. Przestrzeń zurbanizowana nie będzie tworzyć dogodnych warunków dla pojawiania się dziko żyjących gatunków roślin i zwierząt. Wobec pojawienia się w przestrzeni obiektów kubaturowych oraz otaczania poszczególnych terenów ogrodzeniami, możliwość swobodnego przemieszczania się zwierząt (za wyjątkiem ptaków) będzie ograniczona. W porównaniu z dotychczasowym użytkowaniem terenów, oznaczać będzie sytuację niekorzystną.

W przypadku pozostałych zmian w użytkowaniu gruntów na obszarze planu nie przewiduje się większych zmian w środowisku przyrodniczym, w porównaniu do już istniejącego zagospodarowania. Przestrzeń wzdłuż najważniejszych ciągów komunikacyjnych jest w dużej mierze zurbanizowana. Planowane funkcje wkraczą na tereny przekształcone antropogenicznie. W miejscu istniejących krzewów i drzew lub ich zgrupowań, pojawią się obiekty kubaturowe, elementy sieci infrastruktury technicznej i tereny dróg. Na planowanych terenach zabudowanych powinny pojawić się nowe formacje zieleni urządzonej. Wyposażenie tych obszarów w powierzchnie zieleni umożliwiają zapisy uchwały mówiące o obowiązku pozostawienia minimalnych powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych.

Przestrzeń zurbanizowana nie będzie tworzyć dogodnych warunków dla pojawiania się dziko żyjących gatunków roślin i zwierząt. Zielen ta jednak prawdopodobnie charakteryzować się będzie niewielkimi wartościami przyrodniczymi i będzie pełnić jedynie funkcje ozdobne.

Należy jednak zaznaczyć, że najważniejsze szlaki migracyjne, głównie wzdłuż cieków wodnych i na terenach zwartych kompleksów leśnych, przebiegające przez teren gminy zostają

utrzymane. Migracji gatunkowej sprzyja również zachowanie rozległej przestrzeni terenów rolnych, w pozostałej części gminy Trzebiel.

Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi

Realizacja postanowień planu spowoduje nieznaczne przekształcenie morfologii terenu na potrzeby wykopania fundamentów budynków. W obrębie terenów przeznaczonych pod nową zabudowę planuje się obiekty o maksymalnej wysokości dochodzącej do kilkunastu metrów. Niewielkie budynki nie będą wymagały wykonania głębokich wykopów, dzięki czemu przekształcenia rzeźby terenu nie będą duże. Charakter ukształtowania rzeźby terenu zostanie zachowany.

Pokrywa glebowa w miejscach sytuowania zabudowy zostanie zdjęta. Zwiększenie areалу terenów zabudowanych i utwardzonych w pewnym stopniu obniży zdolności retencyjne podłoża. Ze względu na zachowanie zdolności chłonnej terenów, wprowadzono obowiązek zachowania części terenów w postaci powierzchni biologicznie czynnej.

W granicach planu nie występują udokumentowane złoża objęte ochroną zgodnie z przepisami odrębnymi. Nie występują również obszary osuwania się mas ziemnych, jak również obszary i tereny górnicze.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Na terenie planu przewiduje się wprowadzenie nowej zabudowy w już zurbanizowanym terenie, co oznacza, że nie wzrośnie w sposób istotny liczba nowych emitorów zanieczyszczeń atmosferycznych. Uciążliwości o okresowym charakterze będą występowały w trakcie realizacji budów.

Wielkość i charakter emisji zanieczyszczeń pochodzących z ogrzewania budynków zależą będzie od preferencji inwestorów w zakresie wyboru czynnika grzewczego. Przy zastosowaniu nośników energii o niskich parametrach emisji oddziaływanie nowych emitorów zanieczyszczeń nie powinno wpłynąć ujemnie na jakość powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze i terenach przyległych. Wielkość emisji będzie uzależniona od wyboru czynnika grzewczego do ogrzewania budynków oraz sprawności instalacji.

W dalszym ciągu źródłami emisji będzie transport samochodowy oraz zanieczyszczenia uwalniane w wyniku procesów spalania paliw w urządzeniach grzewczych w istniejących obiektach. Przyszłe zagospodarowanie oznaczać będzie wzrost ilości terenów zabudowanych, co przełoży się na wyższe niż obecnie natężenie ruchu samochodowego. Wzrastająca ilość pojazdów powodować będzie emisję szkodliwych substancji (m.in. węglowodorów, tlenków azotu) do atmosfery. Trudno jest jednak jednoznacznie oszacować wielkość tego wpływu na stan powietrza atmosferycznego w gminie i regionie.

Oddziaływanie na klimat lokalny

W obrębie terenów przeznaczonych na zainwestowanie przewiduje się przekształcenie warunków klimatu miejscowego w kierunku topoklimatu umiarkowanego, cechującego tereny zabudowane. Taki topoklimat charakteryzuje się bardziej zróżnicowanym przebiegiem temperatury i wilgotności względnej powietrza, zmniejszonymi prędkościami wiatru oraz zwiększonym zanieczyszczeniem powietrza w stosunku do terenów otwartych. Zabudowa terenu zmniejszy możliwości swobodnego przemieszczania się mas powietrza. W najbliższym sąsiedztwie budynków, terenów utwardzonych oraz terenów komunikacji spodziewać się będzie można wzrostu średnich temperatur oraz spadku wilgotności powietrza. Zakres zmian topoklimatu będzie uzależniony od charakteru zagospodarowania terenu, w szczególności wielkości powierzchni zabudowy, a także kubatury obiektów. Istotne znaczenie będzie miała wielkość powierzchni utwardzonych.

Przewidywana wycinka części zieleni wysokiej, która kolidować może z planowaną zabudową, zajmuje niewielką powierzchnię, nie przyczyni się zatem do utraty istotnych siedlisk zapewniających sekwestrację CO₂.

Nie przewiduje się również zwiększenia ryzyka wystąpienia zjawisk ekstremalnych, takich jak powódź i susza. Niemniej jednak sygnalizuje się, że powstanie nowej zabudowy i dogęszczenie już istniejącej, może w pewien sposób oddziaływać na klimat w wyniku wzrostu emisji zanieczyszczeń atmosferycznych.

W zakresie rozwiązań zapewniających przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom klimatycznym plan zakłada pozyskiwanie ciepła i energii w oparciu o niskoemisyjne nośniki energii oraz wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii.

Oddziaływanie na klimat akustyczny

Klimat akustyczny na terenie planu w dalszym ciągu kształtowany będzie przez ruch samochodowy odbywający się istniejącymi jak i projektowanymi drogami. Przyszłe zagospodarowanie może generować większy niż dotychczas ruch, co może się przełożyć na pogłębienie emisji hałasu. Przewiduje się, że nastąpi wzrost ruchu samochodowego w obrębie dróg doprowadzających ruch w kierunku terenów zainwestowanych oraz terenów inwestycyjnych, co może przekładać się na uciążliwości odczuwalne na terenach chronionych przed hałasem.

W zakresie ochrony przed hałasem zastosowanie mają przepisy ustawy o ochronie środowiska, w której różnicuje się poszczególne tereny w zależności od ustalonych przeznaczeń. Zgodnie z przepisami wprowadza się ochronę klimatu akustycznego terenów zabudowy mieszkaniowej.

Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Zabudowanie oraz utwardzenie części powierzchni terenów ograniczy infiltrację wód opadowych i roztopowych zmniejszając zasilanie wód gruntowych na terenach zainwestowanych. Powstałe na terenie opracowania ścieki będą odprowadzane do sieci kanalizacji co zapewni właściwą ochronę wód.

Uznaje się, że realizacja postanowień planu w obrębie terenów przeznaczonych na zabudowę nie będzie powodować negatywnego oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne.

W planie miejscowym przyjmuje się rozwiązania regulujące gospodarkę wodno-ściekową. Rozwiązania te należy uznać za skuteczne, możliwe do spełnienia i sprzyjające osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych. Najkorzystniejszym przyjętym rozwiązaniem jest wyposażenie terenów gminy w system kanalizacji i odprowadzanie zanieczyszczonych wód do oczyszczalni ścieków. Sposób odprowadzania i oczyszczania wód opadowych i roztopowych z powierzchni utwardzonych (w szczególności dróg) gwarantują ustalenia planu, jak również przepisy szczególne.

Na terenie planu nie przewiduje się możliwości realizacji funkcji mogących w sposób szczególnie negatywny wpłynąć na jakość wód, np. składowisk odpadów. Nie sytuuje się również wielkich ferm hodowlanych, zakładów przemysłowych i innych przedsięwzięć o dużej szkodliwości dla wód.

Utrzymanie odpowiedniej jakości wód ma istotne znaczenie dla zachowania zasobów wód podziemnych, które stanowią źródło zaopatrzenia ludności w wodę pitną. Jednolite części wód przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia wyszczególnione są w art. 4 ust. 113 ustawy Prawo wodne. Spośród innych obszarów chronionych wymienionych w tym artykule wskazać należy formy ochrony przyrody, dla których prawidłowego funkcjonowania ważne znaczenie będzie mieć utrzymanie wód w jak najlepszym stanie.

Podsumowując uznaje się, że realizacja ustaleń planu umożliwi spełnienie celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej i ustawy Prawo Wodne.

Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne

Realizacja ustaleń planu oznaczać będzie zmiany w krajobrazie. Część istniejącej przestrzeń niezabudowana ulegnie przekształceniu w krajobraz zurbanizowany. Tereny te nawiązywać będą do zabudowy istniejącej na obszarze planu i w jego najbliższym otoczeniu. W zakresie kształtowania krajobrazu oraz dla zachowania ładu przestrzennego istotne znaczenie mają ustalenia dotyczące ukształtowania zabudowy, sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, a także wysokości budynków i obiektów budowlanych.

Obszar objęty planem zlokalizowany jest poza udokumentowanymi stanowiskami archeologicznymi, obiektami zabytkowymi wpisanymi do rejestru zabytków oraz obiektami ujętymi w gminnej ewidencji zabytków. Na obszarze planu nie wyznaczono pomników historii oraz nie

stwierdzono dóbr kultury współczesnej. W granicach obszaru nie zidentyfikowane także występowania zabytkowych układów zieleni, założeń cmentarnych oraz historycznych obiektów ruchomych.

Obszar planu graniczy od południa z parkiem zewnętrznym Pola Bronowickie wpisanym do rejestru zabytków decyzją nr L-58 z 28 maja 2002 r. oraz pomnikiem historii „Park Mużakowski w Łęknicy – park w stylu krajobrazowym uznanym za pomnik historii rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 102 poz. 1059).

Planowana zabudowa nie powinna pogorszyć istniejących walorów krajobrazowych, tym samym odczuć estetycznych mieszkańców wsi. W projekcie planu miejscowego założono harmonijny rozwój urbanistyczny przy zachowaniu proporcji między powierzchnią zabudowaną a otwartą przestrzenią rolniczą i leśną. Planowane tereny mieszkaniowe stanowić będą uzupełnienie i kontynuację istniejącego układu osadniczego. Położono duży nacisk na to, aby ograniczyć powstawanie nowych struktur osadniczych, które byłyby oderwane od istniejącego układu osadniczego.

Oddziaływanie na ludzi

Dopuszczone w planie kategorie przeznaczenia i funkcji terenów wykluczają możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób negatywny wpłynąć na środowisko życia i zdrowie miejscowej ludności. Na obszarze objętym planem wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, z zastrzeżeniem, że zakaz ten nie dotyczy: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, inwestycji celu publicznego z zakresu dróg, sieci infrastruktury technicznej i łączności publicznej w rozumieniu przepisów odrębnych.

Dla ochrony środowiska i jakości życia mieszkańców istotne są zapisy planu dotyczące wyposażenia planowanej zabudowy w infrastrukturę techniczną, ograniczenia związane z emisją hałasu, zanieczyszczeń do atmosfery oraz wyposażenia działek budowlanych w zieleń.

Rozpatrując oddziaływanie na ludzi należy poruszyć aspekt społecznych skutków realizacji postanowień planu. Poszerzenie oferty inwestycyjnej wychodzi na przeciw stale wzrastającego zapotrzebowania na tereny mieszkaniowe.

Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem samochodowym na drogach obsługujących ruch w kierunku obszaru zainwestowania oraz wewnątrz omawianego terytorium. Emisje zanieczyszczeń do atmosfery uwalnianych z grzewczych oraz transportu samochodowego nie spowodują znaczącego zwiększenia stężenia szkodliwych substancji w powietrzu. Niemniej jednak obserwuje się wzrost ilości terenów zabudowanych na terenie gminy, co w przyszłości może powodować efekt kumulacji niekorzystnych presji na środowisko np. nadmierną emisję szkodliwych substancji do atmosfery. Będą to oddziaływania o charakterze stałym. Wystąpienie uciążliwości będzie miało także miejsce w fazie realizacji inwestycji.

4.2. Oddziaływanie planu miejscowego poza obszarem opracowania

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego będzie oddziaływał na środowisko również poza ustalonymi granicami. Wprowadzenie nowych elementów zainwestowania wiąże się ze zwiększonym poborem wody z sieci wodociągowej i wzrostem zużycia energii elektrycznej. Powstałe odpady będą stanowić obciążenie dla środowiska w miejscu ich dalszego zagospodarowania. Sposób odprowadzania ścieków oraz zbierania odpadów realizowany będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze Gminy. Zaistniałe emisje przyczynią się do ogólnego stanu środowiska w Gminie (migracja zanieczyszczeń przez powietrze atmosferyczne). Uciążliwości związane ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego będą odczuwalne na całej długości tras dojazdowych do obiektów umiejscowionych na obszarze planu.

Zmiany w zagospodarowaniu terenów niezagospodarowanych polegające na wprowadzeniu zabudowy będzie można zaobserwować z terenów mieszczących się w najbliższym sąsiedztwie gminy.

4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć, ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

Pod względem formalnym w granicach opracowania planu utworzono dotychczas następujące obszary i obiekty chronione - Park Krajobrazowy Łuk Mużakowa.

Powołany na mocy rozporządzenia nr 20 Wojewody Lubuskiego z dnia 27 września 2001 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego o nazwie „Łuk Mużakowa” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 96, poz. 689) zmienionego rozporządzeniem Nr 24 Wojewody Lubuskiego z dnia 15 listopada 2004 r. o zmianie rozporządzenia Nr 20 Wojewody Lubuskiego z dnia 27 września 2001r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego o nazwie "Łuk Mużakowa" (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 91 poz. 1360 z dnia 19 listopada 2004 r.) oraz uchwałą Nr XXXI/471/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 24 maja 2017 r. w sprawie Parku Krajobrazowego "Łuk Mużakowa" (Dz. Urz. z 2017 r. poz. 1267).

Zgodnie z uchwałą Nr XXXI/471/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego na terenie Parku wprowadza się następujące zakazy:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 6) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno -błotnych;
- 7) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
- 8) organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
- 9) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

Dla przedmiotowego parku krajobrazowego nie ustanowiono jeszcze planu ochrony.

Nie przewiduje się, aby ustalenia planu wpłynęły negatywnie na w/w formę ochrony przyrody.

Obszar objęty planem w zasięgu w/w Parku Krajobrazowego obejmuje niezagospodarowane tereny zlokalizowane w granicach miejscowości Bronowice otoczone przez istniejącą zabudowę mieszkaniową jednorodzinną położoną przy ul. Partyzantów. Na przedmiotowym terenie planowana funkcja mieszkaniowa jednorodzinna nie jest związana z przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko oraz innymi opisanymi w pkt 2-3 i 6-9 opisanym wyżej zakazów.

Niewielkie przekształcenia w morfologii terenu obejmować będą wykopy pod fundamenty niskich budynków oraz potencjalne prace inżynierskie polegające wyrównaniu terenów, które nie zniekształcą rzeźby terenu w sposób trwały. Planowane zagospodarowanie nie narusza przebiegu cieków powierzchniowych oraz nie zmienia stanu istniejących zbiorników stojących. Biorąc pod uwagę powierzchnię planowanej zmiany oraz istniejące otaczające zagospodarowanie nie przewiduje się istotnych zmian stosunków wodnych na obszarze zlewni rzek przepływających przez teren gminy, które mogą być spowodowane rozwojem osadnictwa.

Zakres negatywnych oddziaływań na świat przyrody ograniczy się głównie do zlikwidowania niewielkiego arealu występujących na tym obszarze zgrupowań zadrzewień w postaci samosiejek, które nie stanowią systemów śródpolnych i wyrosły na terenach na których zaprzestano gospodarkę rolną i znajdują się przy istniejącej zabudowie. Zaznacza się, że zabudowa została wyznaczona w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie zmiany planu nie identyfikuje się siedlisk przyrodniczych lub stanowisk chronionych roślin i zwierząt. W związku z powyższym uznaje się, że zagospodarowanie terenu MPZP nie będzie negatywnie wpływać na przedmiot i cele ochrony obszaru chronionego.

System powiązań przyrodniczych

Nie przewiduje się, aby ustalenia planu wpłynęły istotnie negatywnie na powiązania przyrodnicze w skali lokalnej i ponadlokalnej. Planowane zagospodarowanie zlokalizowane jest w obrębie istniejących jednostek osadniczych oraz przy barierach liniowych, jakimi są istniejące drogi. Obiekty te znajdują się na terenach w przewadze zagospodarowanych, o ustalonej strukturze urbanistycznej – terenach zabudowanych i zielonych. W odniesieniu do drzew obowiązują przepisy ustawy o ochronie przyrody, a także aktów je powołujących. Obowiązujące przepisy prawne wykluczają możliwość przypadkowego zniszczenia usunięcia czy zniszczenia drzew (obowiązek uzyskania stosownej decyzji). Należy jednak zwrócić uwagę, iż w przyszłości dalsze wprowadzanie obszarów zabudowy na terenach powiązań przyrodniczych może spowodować zakłócenie drożności lokalnych korytarzy ekologicznych.

4.5. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń planu na środowisko

Opisane w tekście oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, zgodnie z przyjętymi założeniami, przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej (Tabela 3).

Funkcje powodujące przekształcenia w środowisku i krajobrazie, skutkujące emisją hałasu, zanieczyszczeń do atmosfery i wód

Planowane tereny zabudowane, a także tereny komunikacji, będą miały zróżnicowany wpływ na środowisko. Rozwój wymienionych funkcji przyczyni się do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej i utraty walorów produkcyjnych gleb. Przewiduje się pozostawienie powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, co stwarza duże możliwości w zakresie kształtowania terenów zieleni urządzonej i izolacyjnej. Spodziewać się będzie można nasadzeń ozdobnych gatunków drzew i krzewów. Wprowadzenie zabudowy przyczyni się do nieznacznego przekształcenia morfologii terenu. Możliwa jest likwidacja części terenów zieleni. Funkcjonowanie nowych terenów wiąże się z większym poborem wody oraz odprowadzaniem ścieków i odpadów, a także emisją hałasu i zanieczyszczeń atmosferycznych. Ustalenia planu w zakresie ochrony środowiska i wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną pozwalają zminimalizować negatywny wpływ przewidywanych funkcji na środowisko, w tym jakość wód, powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny.

Tabela 3. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska - istniejące i planowane tereny zabudowane, w tym elementy systemu komunikacyjnego.

	Oddziaływanie pod względem:						
Oddziaływanie na:	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe	nieodwracalne	nieznaczące
gleby i powierzchni terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe	nieodwracalne	nieznaczące
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie i wtórne	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe i chwilowe	bez znaczenia	miejscowe	możliwe do rewaloryzacji	nieznaczące
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczące
klimat akustyczny	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne	odwracalne	nieznaczące
wody	pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne i ponadlokalne	częściowo odwracalne	nieznaczące
krajobraz i zabytki	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	nieodwracalne	nieznaczące
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

5. Metody analizy realizacji postanowień projektu planu

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska oraz ładów przestrzennych. Stopień realizacji zamierzeń planistycznych powinien być okresowo weryfikowany przez aktualizację inwentaryzacji zagospodarowania poszczególnych terenów i monitoring wykonanych inwestycji.

Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko organ opracowujący dokument prowadzi monitoring skutków realizacji postanowień miejscowego planu w zakresie oddziaływania na środowisko (np. hałasu, jakości gleb, wód, realizacji zabudowy). Monitoring ten powinien być prowadzony w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a także innych badań wykonywanych w zależności od zapotrzebowania np. w przypadku pojawienia się skarg mieszkańców na uciążliwość prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan. Analiza i ocena komponentów środowiska powinna uwzględniać powinna odnosić się do obszaru objętego projektem planu.

W tym zakresie proponuje się objąć monitoringiem następujące komponenty środowiska - klimat akustyczny na terenach chronionych przed hałasem - ocena poziomu hałasu wyrażona wskaźnikami mającymi zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby: L_{AeqD} – równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 22:00), L_{AeqN} – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00, wyrażone w dB).

Skutki realizacji planu podlegają badaniom w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring poszczególnych komponentów środowiska prowadzi Główny Inspektorat Ochrony Środowiska z wykorzystaniem materiałów przygotowanych w Departamencie Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze oraz starosta powiatu żarskiego, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska oraz ustawie Prawo wodne.

Częstotliwość przeprowadzania analiz powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej zawartych w planach, programach i studiach oraz w

innych aktach prawa miejscowego. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady. Proponuje się zatem, aby analizy dotyczące ochrony środowiska były przeprowadzane również z taką częstotliwością.

6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W celu ograniczenia lub eliminacji niekorzystnego wpływu na środowisko będącego efektem realizacji omawianego dokumentu należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska, w szczególności w zakresie klimatu akustycznego;
- odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacyjnej ;
- odprowadzanie podczyszczonych wód opadowych i roztopowych do kanalizacji;
- ograniczenie zasięgu uciążliwości do granic działki inwestora,
- stosowanie do ogrzewania proekologicznych, niskoemisyjnych mediów grzewczych.

Uznaje się, że przyjęte w projekcie omawianego dokumentu rozwiązania nie będą powodować negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko oraz jakość życia i zdrowie mieszkańców gminy. Nie przedstawia się zatem dodatkowych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Do rozwiązań służącym ochronie środowiska, które zawiera opisany projekt zmiany planu należą:

- odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji, po jej rozbudowaniu,
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych z budynków,
- wykreowanie terenów zieleni poprzez określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, z zastrzeżeniem, że zakaz ten nie dotyczy: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, inwestycji celu publicznego z zakresu dróg, sieci infrastruktury technicznej i łączności publicznej w rozumieniu przepisów odrębnych.
- zachowanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej wewnątrz systemu obszarów chronionych.

7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie omawianego dokumentu

Ustalenia analizowanego projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju gospodarczego. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie gminy i wykorzystują instrumenty planistyczne służące do zrównoważonego rozwoju terenów zurbanizowanych. Ustalenia mpzp zawierają zapisy korzystne dla środowiska.

W zakresie rozwiązań alternatywnych można rozważyć podniesienie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działki budowlanej oraz utworzenie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż istniejących szlaków komunikacyjnych.

Rozwiązaniem alternatywnym jest również brak realizacji analizowanego dokumentu, jest to jednak całkowicie sprzeczne z zamierzeniami inwestycyjnymi i interesem ekonomicznym gminy oraz oczekiwaniami i potrzebami mieszkańców.

8. Informacje o celach ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz powiązania z innymi dokumentami

Działania przewidziane w miejscowym planie w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego oraz skutków oddziaływania kierunków jego zagospodarowania mają charakter lokalny, jednak uwzględniają cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach strategicznych opracowywanych na szczeblu krajowym i regionalnym oraz w dyrektywach Unii Europejskiej.

Dokumenty na szczeblu międzynarodowym

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

- Dyrektywa 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- Dyrektywa Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
- Dyrektywa 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
- Dyrektywa Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
- Dyrektywa 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Dokumenty na szczeblu krajowym

Do dokumentów o randze krajowej należą m.in.:

- Polityka ekologiczną państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej" – PEP2030. PEP2030 staje się najważniejszym dokumentem strategicznym w tym obszarze. Rolą PEP2030 jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. W systemie dokumentów strategicznych doprecyzowuje i operacjonalizuje "Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)".
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Biorąc pod uwagę specyfikę omawianego dokumentu najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru i terenów do niego przyległych.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

9. Streszczenie

Niniejsze opracowanie analizuje i ocenia potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Bronowice, Gmina Trzebiel.

Przedmiotem planu jest przeznaczenie terenów pod tereny: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz teren komunikacji drogowej wewnętrznej.

Zachowuje się istniejące zainwestowanie gminy oraz istniejącą sieć drogową, która może być uzupełniona o nowe drogi wewnętrzne na terenach inwestycyjnych. Zwiększaniu powierzchni terenów zainwestowanych towarzyszyć będzie rozwój infrastruktury drogowej i technicznej.

Realizacja przedmiotowego planu stwarza warunki dla rozwoju przestrzennego gminy. Wskazuje się tereny przeznaczone pod rozwój funkcji mieszkaniowej. Przestrzeń wzdłuż najważniejszych ciągów komunikacyjnych jest w dużej mierze zurbanizowana. Planowane funkcje wkraczają na tereny przekształcone antropogenicznie. W miejscu istniejących krzewów i drzew pojawią się obiekty kubaturowe, elementy sieci infrastruktury technicznej i tereny dróg. Na planowanych terenach zabudowanych powinny pojawić się nowe formacje zieleni urządzonej. Wyposażenie tych obszarów w powierzchnie zieleni umożliwiają zapisy uchwały mówiące o obowiązku pozostawienia minimalnych powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych.

W projekcie miejscowego planu przyjęto korzystne rozwiązania z zakresu ochrony środowiska na terenach zurbanizowanych, a także na terenach cennych przyrodniczo, w tym przestrzennych form ochrony przyrody.

Projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska. Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma większych przeszkód dla wprowadzania nowej zabudowy i zagospodarowania na przedmiotowym terenie. Podłoże geologiczne i morfologia terenu, nie tworzy większych przeszkód dla posadawiania budynków. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji.

W obrębie terenów przeznaczonych na zabudowę dokonają się przekształcenia środowiska, m.in. zniszczenie pokrywy roślinnej i glebowej, przeobrażenia w rzeźbie terenu spowodowane wykopami pod fundamenty budynków. Może nastąpić wycinka części drzew i krzewów. Zwiększy się hałas komunikacyjny za sprawą zwiększonej liczby przejazdów, a także emisja zanieczyszczeń do atmosfery powodowana pracą instalacji do ogrzewania budynków. Skutki środowiskowe realizacji obowiązującego planu będą miały zbliżony charakter do oddziaływania opisanego w niniejszej prognozie.

Zasady zagospodarowania przyjęte na obszarach zainwestowanych pozwolą na zminimalizowanie negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze i środowisko życia ludzi.

Ocenia się, że planowana zmiana zagospodarowania terenów jest zgodna z podstawowymi założeniami polityki przestrzennej i społeczno-gospodarczej gminy.

10. Spis literatury

Na potrzeby niniejszego opracowania wykorzystano następujące materiały:

- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Trzebiel” 2000 rok;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miejscowości Bronowice i Olszyna uchwalony uchwałą Nr XIX/99/04 Rady Gminy Trzebiel z dnia 5 listopada 2004 r.;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie Lubuskim, Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, Zielona Góra 2022 rok;
- Centralny rejestr form ochrony środowiska Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska;
- geoserwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>;
- Mapa sozologiczna, mapa hydrologiczna, mapa topograficzna oraz ortofotomapa udostępnione na stronie internetowej <http://maps.geoportal.gov.pl/>;
- Aktualne akty prawne pochodzące z bazy umieszczonej na stronie internetowej <http://isip.sejm.gov.pl>.

Inne, nie wymienione w spisie pozycje, przytoczono w tekście opracowania.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko (wykształcenie kierunkowe, ponad 5-letnie doświadczenie w sporządzaniu prognoz), zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Rafał Odachowski

